N°. 243. 1857.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 14 OCTOBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 110.) *BESLUIT van den 18den September* 1857, *bepalende de plaatsing in het* Staatsblad *der Overeenkomst tusschen* Nederland en Portugal *gesloten tot regeling der voorwaarden waarop de Consulaire Agenten der beide rijken in de voornaamste havens der wederzijdsche* overzeesche bezittingen *zullen worden toegelaten.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien de overeenkomst tusschen *Nederland* en *Portugal* op den 3den Junij 1856 door de wederzijdsche gevolmagtigden te *'s Gravenhage* gesloten tot regeling der voorwaarden waarop de consulaire agenten der beide rijken in de voornaamste havens der wederzijdsche overzeesche bezittingen zullen worden toegelaten, en welke overeenkomst luidt als volgt:

VERTALING.

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden en Zijne Majesteit de Koning van Portugal en der Algarven, de vriendschapsbanden die hen zoo gelukkig vereenigen wenschende toe te halen, en aan de handelsbetrekkingen der beide natien de meest mogelijke uitbreiding en bescherming te verzekeren, hebben erkend, dat een der meest geschikte middelen ter bereiking van dit tweeledig doel, zoude bestaan in het wederkeerig toelaten van consuls in de voornaamste havens der wederzijdsche kolonien.

Hunne Majesteiten wenschende te gelijker tijd de verpligtingen, regten en vrijdommen hunner consuls in diezelfde kolonien duidelijk en naauwkeurig te omschrijven, zijn overeengekomen te dien aanzien eene uitdrukkelijke overeenkomst aan te gaan, en hebben dien ten gevolge tot hunne gevolmagtigden benoemd, te weten:

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden, den heer Floris Adriaan baron van Hall, ridder grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw, der orde van de Eikenkroon, der orde van den Witten Valk van Saksen-Weimar, der Leopolds-Orde van Belgie, der orde van den Ernestinischen tak van het huis van Saksen, der Keizerlijke Russische orde van den Witten Arend en Guelphen-orde van Hannover en der Keizerlijke orde van Leopold van Oostenrijk, Hoogstdeszelfs Minister van Staat en van Buitenlandsche Zaken, en

den heer Pieter Mijer, kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, Hoogstdeszelfs Minister van Kolonien, en

Zijne Majesteit de Koning van Portugal en der Algarven, den heer Joseph Maurits Corrêa Henriquez Burggraaf de Seisal, behoorende tot den raad van Zijne Majesteit den Koning van Portugal, kommandeur der Orde van Christus en van die van Onze Lieve Vrouw van de ontvangenis van Villa Viçosa, grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw, der orde van St. Anna en van St. Stanislas van Rusland, van Leopold van Belgie, der IJzeren Kroon van Oostenrijk, van Albert den Stouten van Saksen, kommandeur der Danebrogs-Orde van Denemarken, opgenomen in de Keizerlijk Ottomannische orde van Nichan-Iftihar der eerste klasse, en buitengewoon gezant en gevolmagtigd Minister van Zijne Zeer getrouwe Majesteit bij Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden,

die, na mededeeling hunner volmagten, welke in goeden en behoorlijken vorm zijn bevonden, de navolgende artikelen hebben vastgesteld:

Art. 1. Er worden wederzijds consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten toegelaten in al de havens van de overzeesche bezittingen of kolonien der beide hooge contracterende partijen, die open zijn voor de schepen van alle landen.

Art. 2. De consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten van Nederland en van Portugal in de kolonien van beide Staten, worden wederzijds beschouwd als handels-agenten, ter bescherming van den zeehandel hunner landgenooten in de havens van het ressort van hun consulair arrondissement. Zij zijn onderworpen zoowel aan de burgerlijke als aan de strafwetten des lands, waar zij gevestigd zijn, onverminderd de uitzonderingen, die de tegenwoordige overeenkomst in hun belang vaststelt.

Art. 3. De consuls-generaal, consuls en vice-consuls, alvorens tot de uitoefening hunner werkzaamheden te worden toegelaten en het genot te hebben van de vrijdommen, die daaraan verbonden zijn, moeten aan de Regering van het moederland, in welks kolonie zij geroepen zijn zich te vestigen, eene commissie in behoorlijken vorm overleggen.

Nadat het exequatur, hetwelk zoo spoedig mogelijk door den gouverneur der kolonie zal worden mede-onderteekend of geregistreerd, is verleend, hebben gezegde consulaire ambtenaren regt op de bescherming der Regering en op den bijstand der plaatselijke overheid voor de vrije uitoefening hunner betrekking.

Ingeval de hooge contracterende partijen mogten goedvinden, het exequatur, aan een consulair ambtenaar afgegeven, in te trekken, of door de gouverneurs der wederzijdsche kolonien te doen intrekken, zal zulks met opgave der redenen geschieden.

Art. 4. De wederzijdsche consuls-generaal, consuls en vice-consuls zijn geregtigd boven de buitendeur hunner consulaten het wapen van hunne regering te plaatsen, met het opschrift: „Consulaat" of „Vice-consulaat van . . . . ."

Sa Majesté le Roi des Pays-Bas et Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, voulant resserrer les liens d'amitié qui les unissent si heureusement et assurer aux relations commerciales des deux nations tout le développement ainsi que la plus ample protection possible, ont reconnu que l'un des moyens les plus efficaces, pour atteindre ce double but, serait d'admettre réciproquement des consuls dans les principaux ports des colonies respectives.

Leurs Majestés, désirant en même temps déterminer d'une manière claire et précise les devoirs, droits et priviléges de leurs consuls dans ces mêmes colonies, sont convenus de négocier à cet effet une convention speciale, et ont en conséquence nommé pour leurs plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté le Roi des Pays-Bas, le sieur Florent Adrien baron van Hall, chevalier grand-croix de l'ordre du Lion Néerlandais, de l'ordre de la Couronne de chêne, de l'ordre du Faucon Blanc de Saxe-Weimar, de l'ordre de Leopold de Belgique, de l'ordre de la branche Ernestine de la maison de Saxe, de l'ordre Impérial Russe de l'Aigle Blanc, de l'ordre des Guelphes de Hanovre et de l'ordre Impérial de Léopold d'Autriche, Son Ministre d'État et des Affaires Étrangères, et

le sieur Pierre Mijer, commandeur de l'ordre du Lion Néerlandais, Son Ministre des Colonies; et

Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, le sieur Joseph Maurice Corrêa Henriquez Vicomte de Seisal, du conseil de Sa Majesté le Roi de Portugal, commandeur de l'ordre du Christ et de celui de Notre Dame de la conception de Villa Viçosa: grand-croix de l'ordre du Lion Néerlandais, des ordres de Ste. Anne et de St. Stanislas de Russie, de Léopold de Belgique, de la Couronne de Fer d'Autriche, d'Albert le Valeureux de Saxe, commandeur de l'ordre de Danebrog de Danemark, décoré de l'ordre Impérial Ottoman de Nichan-Iftihar de la première classe, et Envoyé extraordinaire et Ministre plenipotentiaire de Sa Majesté Très Fidèle près Sa Majesté le Roi des Pays-Bas,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne due forme, ont arrêté les articles suivants:

Art. 1. Des consuls-généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires seront réciproquement admis dans tous les ports des possessions d'outre-mer ou colonies respectives des deux hautes parties contractantes qui sont ouverts aux navires de toutes nations.

Art. 2. Les consuls-généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires des Pays-Bas et du Portugal, dans les colonies des deux États seront réciproquement considérés comme des agents commerciaux, protecteurs du commerce maritime de leurs nationaux, dans les ports de la circonscription de leur arrondissement consulaire. Ils seront soumis aux lois tant civiles que criminelles du pays où ils résideront, sauf les exceptions que la présente convention établit en leur faveur.

Art. 3. Avant d'être admis à l'exercice de leurs fonctions, et de jouir des immunités qui y sont attachées, les consuls-généraux, consuls et vice-consuls devront produire une commission en dûe forme au Gouvernement métropolitain dans la colonie duquel ils sont appelés à résider.

Après avoir obtenu l'exéquatur, qui sera aussi promptement que possible contresigné ou enrégistré par le gouverneur de la colonie, les dits agents consulaires auront droit à la protection du gouvernement et à l'assistance des autorités locales pour le libre exercice de leurs fonctions.

Dans le cas où les hautes parties contractantes jugeraient à propos de retirer ou de faire retirer par les gouverneurs des colonies respectives l'exéquatur, délivré à une autorité consulaire, le motif en sera indiqué.

Art. 4. Les consuls-généraux, consuls et vice-consuls respectifs sont autorisés à placer au-dessus de la porte extérieure de leur maison, un tableau aux armes de leur gouvernement, avec l'inscription: „Consulat" ou „Vice-consulat de . . . . ."

Het is uitdrukkelijk verstaan, dat dit uitwendig teeken nimmer kan worden aangemerkt als gevende het jus asyli, noch als kunnende de woning en hare bewoners onttrekken aan de vervolging der plaatselijke justitie.

Art. 5. Het staat echter vast, dat de archiven en bescheiden betreffende de zaken der consulaten tegen elk onderzoek zullen beschermd zijn, en dat geen overheid of ambtenaar de bevoegdheid zal hebben, die op eenigerhande wijze of onder eenig voorwendsel te onderzoeken, in beslag te nemen of daarvan inzage te hebben.

Art. 6. De consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten der beide landen, in de wederzijdsche kolonien gevestigd, zijn met geenerhande diplomatieke waardigheid bekleed.

Iedere aanvrage die aan de Regering van een der beide Staten moet gedaan worden, geschiedt door tusschenkomst van den diplomatieken agent te 's Gravenhage of te Lissabon gevestigd. Bij gebreke van zoodanigen agent en in spoedvereischende gevallen, kan de consul-generaal, consul of vice-consul zelf de aanvrage doen aan den gouverneur der kolonie, daarbij het dringende der zaak bewijzende, en de redenen uiteenzettende waarom de aanvrage niet aan de ondergeschikte overheid kan worden gedaan, of aantoonende dat de vroegere aanvragen aan deze overheid zonder gevolg zijn gebleven.

Art. 7. De wederzijdsche consuls-generaal en consuls zijn geregtigd consulaire agenten te benoemen in de havens vermeld in art. 1 der tegenwoordige overeenkomst.

Die consulaire agenten kunnen zonder onderscheid gekozen worden uit de Nederlandsche en Portugesche onderdanen, of uit die van elk ander land, aan welke het overeenkomstig de wetten der kolonie vrij staat zich te vestigen in de haven, waar gezegde agenten hunne werkzaamheden moeten vervullen.

Diezelfde beambten, wier benoeming onderworpen is aan het exequatur der Regering van het moederland, of van den gouverneur der kolonie, worden door den consul-generaal of den consul, die hen benoemd heeft, voorzien van eene aanstelling.

De wederzijdsche regeringen en de gouverneur der kolonie kunnen steeds het exequatur, waarvan zoo even is gesproken, aan de consulaire agenten ontnemen, onder mededeeling der redenen van hun besluit aan den consul-generaal of consul van het district.

Art. 8. De paspoorten, door de wederzijdsche consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten afgegeven of geviseerd, ontslaan de reizigers, die daarvan houders zijn, geenszins van de verpligting om zich te voorzien van alle stukken of papieren, door de plaatselijke wetten tot het reizen of zich vestigen in de kolonien gevorderd.

De twee hooge contracterende partijen behouden aan de gouverneurs hunner kolonien uitdrukkelijk het regt voor, om het verblijf in de kolonie te ontzeggen, of de verwijdering daaruit te bevelen van personen voorzien van regelmatige paspoorten.

Art. 9. Alle maatregelen tot berging van schepen, die schipbreuk hebben geleden, gestrand of verlaten zijn, worden in de kolonien der beide Staten door de wederzijdsche consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten bestuurd.

De tusschenkomst der wederzijdsche plaatselijke overheden geschiedt alléén om de orde te handhaven; om te waken voor de belangen der bergers, indien zij der bemanning van de verongelukte schepen vreemd zijn, en om de uitvoering te verzekeren der bepalingen, die bij den in- en uitvoer der geredde goederen moeten worden nageleefd.

Bij afwezendheid en tot de aankomst van den consul-generaal, consul, vice-consul of consulairen agent, nemen de wederzijdsche plaatselijke overheden de noodige maatregelen tot bescherming der personen en tot redding der goederen van het verongelukte schip, overeenkomstig de wetten der kolonie.

Van de geredde goederen zullen geen in- en uitgaande regten verschuldigd zijn, tenzij zij voor binnenlandsch verbruik bestemd zijn.

Art. 10. De consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten der beide landen, in de wederzijdsche kolonien gevestigd, kunnen de hulp der plaatselijke overheid inroepen, tot het opsporen, aanhouden, en gevangen nemen der deserteurs van de oorlogs- of koopvaardijschepen hunner natie. Zij wenden zich te dien einde schriftelijk tot de bevoegde ambtenaren door vertooning der monsterrollen of scheepsregisters, of, indien het schip mogt vertrokken zijn, van behoorlijk gewaarmerkte afschriften der gezegde stukken, bewijzende, dat de personen, die zij opeischen, behoord hebben tot de manschap. Wanneer de aanvrage aldus gestaafd is, wordt de uitlevering toegestaan, tenzij de betrokken persoon onderdaan zij van den Staat, van wien men hem opeischt.

Na hunne aanhouding worden de deserteurs gesteld ter beschikking van de gezegde consulaire ambtenaren en kunnen, op aanvrage en op kosten van degenen, die hen opgeëischt hebben, worden opgesloten in de openbare gevangenissen der kolonie, ten einde te worden teruggezonden aan boord van de schepen waartoe zij behooren, of aan boord van ieder ander schip van dezelfde natie. Niettemin, indien zij binnen vier maanden te rekenen van den dag hunner aanhouding niet teruggezonden zijn, worden zij in vrijheid gesteld, en kunnen om dezelfde reden niet wederom in hechtenis worden genomen.

Het staat echter vast, dat indien de deserteur bevonden wierd aan wal eenige misdaad, wanbedrijf of overtreding te hebben gepleegd, zijne uitlevering kan worden uitgesteld, tot dat de betrokken regtbank uitspraak hebbe gedaan en deze ten uitvoer gelegd zij.

Art. 11. Wanneer een onderdaan van de eene of de andere der hooge contracterende partijen komt te overlijden, zonder bekende erfgenamen of uitersten wilsuitvoerder na te laten, geven de ambtenaren, die krachtens de wetten der kolonie met het beheer van den boedel zijn belast, daarvan kennis aan den consul-generaal, consul, vice-consul of consulairen agent van het land, waartoe de overledene behoorde, ten einde de noodige mededeeling aan de belanghebbenden te doen geworden.

Art. 12. De consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten der beide landen in de wederzijdsche kolonien hebben het regt om tot scheidsmannen te worden benoemd in de geschillen, die tusschen de bevelvoerders en de manschap en de passagiers van de schepen hunner natie mogten ontstaan, en zulks zonder tusschenkomst der plaatselijke overheid, tenzij het gedrag der manschap, der passagiers of van den bevelvoerder van dien aard zij geweest, dat het de orde en rust van het land kon storen, of dat de consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten zelven den bijstand inroepen der gezegde overheid, om hunne uitspraken ten uitvoer te leggen of het gezag daarvan te handhaven.

Il est bien entendu que cette marque extérieure ne pourra jamais être considérée comme donnant droit d'asile, ni comme pouvant soustraire la maison et ceux qui l'habitent aux poursuites de la justice territoriale.

Art. 5. Il est néanmoins entendu, que les archives et documents relatifs aux affaires des consulats seront protégés contre toute recherche, et qu'aucune autorité ni aucun magistrat ne pourra, d'une manière quelconque et sous aucun prétexte les visiter, les saisir ou s'en enquérir.

Art. 6. Les consuls-généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires des deux pays établis dans les colonies respectives ne seront investis d'aucun caractère diplomatique.

Toute demande à adresser à l'un des deux gouvernements métropolitains devra être faite par l'entremise de l'agent diplomatique résidant à la Haye ou à Lisbonne. A défaut d'un tel agent et en cas d'urgence, le consul-général, consul ou vice-consul pourra faire lui-même la demande au gouverneur de la colonie, en prouvant l'urgence et en exposant les motifs pour lesquels la demande ne saurait être adressée aux autorités subalternes, ou en démontrant que les demandes, antérieurement adressées à ces autorités seraient restées sans effet.

Art. 7. Les consuls-généraux et consuls respectifs auront le droit de nommer des agents consulaires dans les ports mentionnés à l'art. 1 de la présente convention.

Ces agents consulaires pourront être indistinctement choisis parmi les sujets Néerlandais et Portugais ou parmi ceux de tout autre pays dont les lois de la colonie autoriseront la résidence dans le port où les dits agents devront exercer leurs fonctions.

Ces mêmes délégués, dont la nomination devra être soumise à l'exequatur du gouvernement métropolitain ou du gouverneur de la colonie, seront munis d'un brevet par le consul-général ou consul qui les aura institués.

Les gouvernements respectifs et le gouverneur de la colonie pourront toujours, en faisant connaître au consul-général ou consul du district les motifs de leur décision, retirer aux agents consulaires l'exequatur dont il vient d'être parlé.

Art. 8. Les passeports délivrés ou visés par les consuls-généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires respectifs, ne dispenseront pas les voyageurs qui en seront porteurs de l'obligation de se munir des actes ou titres requis par les lois territoriales pour voyager ou s'établir dans les colonies.

Les deux hautes parties contractantes réservent expressément aux gouverneurs de leurs colonies le droit d'interdire le séjour ou d'imposer la sortie de ces colonies aux individus munis de passeports réguliers.

Art. 9. Toutes les opérations relatives au sauvetage des navires naufragés, échoués ou délaissés seront dirigées dans les colonies des deux pays par les consuls-généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires respectifs.

L'intervention des autorités locales respectives aura seulement lieu pour maintenir l'ordre, garantir les intérêts des sauveteurs, s'ils sont étrangers aux équipages naufragés et assurer l'exécution des dispositions à observer pour l'entrée et la sortie des marchandises sauvées.

En l'absence et jusqu'à l'arrivée du consul-général, consul, vice-consul ou agent consulaire, les autorités locales respectives prendront les mesures nécessaires pour la protection des individus et la conservation des effets naufragés, conformément aux lois de la colonie.

Les marchandises sauvées ne seront tenues à aucun droit ni frais de douane, à moins qu'elles ne soient destinées à la consommation intérieure.

Art. 10. Les consuls-généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires des deux pays établis dans les colonies respectives, pourront requérir l'assistance des autorités locales pour la recherche, saisie et arrestation des déserteurs des navires de guerre ou de commerce de leur nation. A cet effet ils s'adresseront par écrit aux fonctionnaires compétents en justifiant par l'exhibition des rôles d'équipage ou régistres du bâtiment, ou par copie des dites pièces dûment certifiées, si le navire était parti, que les hommes qu'ils réclament faisaient partie du dit équipage. Sur cette demande ainsi justifiée, l'extradition sera accordée, à moins que l'individu dont il s'agit, ne soit sujet de la nation à laquelle on le réclame.

Les déserteurs arrêtés seront mis à la disposition des dites autorités consulaires et pourront être écroués dans les prisons publiques de la colonie à la réquisition et aux frais de ceux qui les auront réclamés, afin d'être renvoyés à bord des navires auxquels ils appartiennent, ou à bord de tout autre navires de la même nation. Néanmoins s'ils n'étaient pas renvoyés dans les quatre mois à partir du jour de leur arrestation, ils seront mis en liberté et ne pourront plus être arrêtés pour la même cause.

Il est entendu toutefois, que si le déserteur se trouvait avoir commis à terre quelque crime, délit ou contravention, il pourra être sursis à son extradition, jusqu'à ce que le tribunal saisi de l'affaire ait rendu la sentence, et que celle-ci ait reçu son exécution.

Art. 11. Lorsqu'un sujet de l'une ou l'autre des hautes parties contractantes viendra à décéder, sans laisser d'héritiers connus ou d'exécuteurs testamentaires, les autorités chargées d'après les lois de la colonie de l'administration de la succession, en donneront avis au consul-général, consul, vice-consul ou agent consulaire, du pays auquel le défunt appartenait, afin de transmettre aux intéressés les informations nécessaires.

Art. 12. Les consuls-généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires des deux pays dans les colonies respectives auront le droit d'être nommés juges arbitres dans les différends qui pourront s'élever entre les capitaines, équipages et passagers des navires de leur nation, et ce sans l'intervention des autorités locales, à moins que la conduite des équipages, des passagers ou du capitaine n'ait été de nature à troubler l'ordre et la tranquillité du pays, ou que les consuls-généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires ne requièrent eux-mêmes l'assistance des dites autorités pour mettre leurs décisions à exécution ou en maintenir l'autorité.

Het staat echter vast, dat dit vonnis, of deze uitspraak van scheidsmannen, der twistende partijen het regt niet ontneemt om daarvan, na hare terugkomst in haar land in hooger beroep te komen bij de bevoegde regterlijke overheid.

Art. 13. De consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten der beide landen in de wederzijdsche kolonien, die geen onderdanen zijn van het land, waarin zij hunne werkzaamheden vervullen moeten, die, op het oogenblik hunner benoeming, niet reeds in datzelfde land of in zijne kolonien gevestigd zijn, en die er, te gelijker tijd met die van consulair ambtenaar, geene betrekking hebben of geen beroep of handel uitoefenen, zijn vrijgesteld van de inkwartiering, van de personele belasting en van alle andere openbare landsbelastingen, die van directen of personelen aard zijn, zonder dat deze vrijdom zich ooit kan uitstrekken tot de in- en uitgaande regten, octrooiregten, reële en indirecte belastingen, belastingen op 't verbruik of gemeentelijke lasten.

De consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten der beide hooge contracterende partijen in de wederzijdsche kolonien, die geen inboorlingen of erkende onderdanen zijn van het land, dat hen benoemd heeft, maar die te gelijker tijd met hunne consulaire betrekking eenig beroep of eenigen handel mogten uitoefenen, zijn gehouden alle lasten, regten en belastingen te dragen en te voldoen, die op de onderdanen en de overige inwoners van het land drukken.

De onderdanen van de eene der hooge contracterende partijen, die gemagtigd zijn de betrekking van consul-generaal, consul, vice-consul of consulairen agent, hun door de andere partij opgedragen, in de kolonien te aanvaarden en uit te oefenen, blijven aan de verpligting onderworpen alle regten en belastingen, van welken aard ook, die den onderdanen van 't zelfde land opgelegd zijn, te voldoen.

Art. 14. De consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten der beide Staten genieten bovendien in de wederzijdsche kolonien alle andere voorregten, vrijstellingen en vrijdommen, die in het vervolg aan de agenten van gelijken rang van de meest bevoordeelde vreemde natie mogten worden toegestaan.

Art. 15. De tegenwoordige overeenkomst zal van kracht blijven gedurende vijf jaren, in te gaan met de uitwisseling der bekrachtigingen, welke zal plaats hebben te 's Gravenhage binnen den termijn van één jaar, of zoo mogelijk vroeger. Ingeval geene der hooge contracterende partijen twaalf maanden vóór het verloop van den gezegden tijd van vijf jaren haar voornemen te kennen geeft om de werking er van te doen ophouden, zal de tegenwoordige overeenkomst nog één jaar van kracht blijven, en zoo vervolgens van jaar tot jaar, tot dat de eene of andere der hooge contracterende partijen haar behoorlijk zal hebben opgezegd.

Ten blijke waarvan de wederzijdsche gevolmagtigden de tegenwoordige overeenkomst hebben onderteekend en met hunne wapenen bezegeld.

Gedaan te 's Gravenhage, in dubbel, den derden dag der maand Junij van het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes en vijftig.

(*Get.*) *Bon.* van Hall. (*Get.*) P. Mijer. (*Get.*) *Vicomte* de Seisal.
(*L. S.*) (*L. S.*) (*L. S.*)

Il est toutefois entendu que ce jugement ou arbitrage ne privera pas les parties en litige du droit d'en appeler, à leur retour dans leur pays, aux autorités judiciaires compétentes.

Art. 13. Les consuls-généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires des deux pays, dans les colonies respectives qui ne sont point sujets du pays dans lequel ils sont appelés à exercer leurs fonctions, qui au moment de leur nomination, ne résident pas déjà dans ce même pays ou dans ses colonies, et qui n'y exercent aucune fonction, profession ou commerce simultanément avec leurs fonctions consulaires, seront exempts des logements militaires, de l'impôt personnel, et de toutes autres impositions publiques perçues pour le compte de l'État et ayant un caractère direct ou personnel, sans que cette immunité puisse jamais s'étendre aux droits de douanes ou d'octroi, impôts réels, contributions indirectes, taxes de consommation et municipales.

Les consuls-généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires des deux hautes parties contractantes dans les colonies respectives, qui ne seraient ni indigènes, ni sujets reconnus du pays qui les a institués, mais qui exerceraient simultanément avec leurs fonctions consulaires une profession ou un commerce quelconque, seront tenus de remplir et d'acquitter toutes les charges, impositions et contributions, qui pèsent sur les sujets et autres habitants du pays.

Les sujets de l'une des hautes parties contractantes, qui auront été autorisés à accepter et à excercer dans les colonies les fonctions de consul-général, consul, vice-consul ou agent consulaire qui leur auraient été conférées par l'autre partie, continueront d'être soumis à l'obligation d'acquitter toutes les taxes ou contributions de quelque nature qu'elles puissent être, qui sont imposées aux sujets du même pays.

Art. 14. Les consuls-généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires des deux pays jouiront, en outre, dans les colonies respectives de tous les autres privilèges, exemptions et immunités qui pourraient être accordés par la suite aux agents de même rang de la nation étrangère la plus favorisée.

Art. 15. La présente convention restera en vigueur pendant cinq ans à partir de l'échange des ratifications, lequel aura lieu à la Haye dans le délai d'une année, ou plus tôt, si faire se peut. Dans le cas où ni l'une ni l'autre des hautes parties contractantes n'aurait notifié douze mois avant l'expiration de la dite période de cinq ans son intention d'en faire cesser les effets, la présente convention continuera à rester en vigueur pendant une année encore et ainsi de suite, d'année en année, jusqu'à due dénonciation par l'une ou l'autre des hautes parties contractantes.

En foi de quoi les plénipotentiaires respectifs ont signé la présente convention et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait à la Haye, en double expédition, le troisième jour du mois de Juin de l'an de grâce mil huit cent cinquante-six.

(*Get.*) *Bon.* van Hall. (*Get.*) P. Mijer. (*Get.*) *Vicomte* de Seisal.
(*L. S.*) (*L. S.*) (*L. S.*)

Gelet dat de uitwisseling der acten van bekrachtiging op bovenstaande overeenkomst, door Ons den 27sten Junij 1856 en door Zijne Majesteit den Koning van Portugal en der Algarven den 15den Julij 1857 geteekend, op den 7den September daaraanvolgende heeft plaats gehad;

Op de voordragt van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken, van den 17den September 1857, n°. 21,

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat dit besluit, met de daarin vervatte overeenkomst en vertaling daarvan, in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 18den September 1857.

WILLEM.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
Gevers van Endegeest.

Uitgegeven den *twaalfden* October 1857.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
S. P. L'Honoré, *l. D.*

Bij besluit van den 9den October 1857, n°. 100, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. aan de na te melden officieren bij de rustende schutterijen, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen, te weten:

in de provincie *Gelderland:*

2de afdeeling, 1ste bataillon, 6de compagnie, aan mr. *F. J. W.* baron *van Pallandt van Barlham*, als kapitein, en zulks op grond van art. 64 der gemeentewet;

in de provincie *Zuidholland:*

3de district, 2de bataillon, 1ste compagnie, aan *N. G. Tholen*, als 2den luitenant, uit hoofde van verandering van woonplaats;

in de provincie *Overijssel:*

2de bataillon, 5de compagnie, aan *A. Vervoort*, als 1sten luitenant;

2°. mede een eervol ontslag te verleenen aan *D. Pool*, als 1sten luitenant-adjudant bij het 1ste bataillon der 3de afdeeling rustende schutterij in de provincie Gelderland, en zulks op grond van art. 64 der gemeentewet;

3°. bij de rustende schutterijen te benoemen:

in de provincie *Gelderland:*

2de afdeeling, 1ste bataillon, 6de compagnie, tot kapitein, *E. G. A.* baron *van Pallandt*, thans 1sten luitenant;

tot 1sten luitenant, *E. J.* baron *van Pallandt*, thans 2den luitenant:

tot 2den luitenant, *A. Heijsing*, thans schutter;

3de afdeeling, 1ste bataillon, staf, tot 1sten luitenant-adjudant, *P. J. K. Tulleken*, thans 2den luitenant bij de 4de compagnie;

4de compagnie, tot 2den luitenant, *A. Kusters;*

in de provincie *Zuidholland:*

3de district, 2de bataillon, 1ste compagnie, tot 2den luitenant, *C. T. van Westrheene.*

Bij besluit van 10 October jl., n°. 65, heeft Zijne Majesteit goedgevonden de benoeming van *S. J. van Nooten*, burgemeester van Willige Langerak, tot secretaris dier gemeente, met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 10den October 1857, n°. 73, is benoemd tot substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Goes mr. *J. van der Sleyden*, advocaat en regter-plaatsvervanger bij de arrondissements-regtbank te Deventer; uit welke laatstgemelde betrekking hij tevens eervol is ontslagen.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 10den October 1857, n°. 74, is benoemd tot kantonregter te Woubrugge mr. *W. van Nauta Lemke*, thans kantonregter te Hindeloopen, uit welke laatstgemelde betrekking hij tevens eervol is ontslagen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

In den toestand van Z. M. den Koning van Pruissen heeft in den loop van den 11den dezer geene belangrijke verandering plaats gegrepen; en de *Zeit* meende in een dien avond uitgegeven buitengewoon nommer dat, ofschoon de Koning zich zeer zwak gevoelde, er alle reden bestond om onder den Goddelijken bijstand het volledig herstel van Zijne Majesteit te verwachten.

Het volgende bulletin is in den morgen van den 12den uitgegeven:

„Z. M. de Koning heeft gedurende de eerste helft van den nacht onrustig geslapen; eerst na middernacht genoot Z. M. eenige uren een onafgebroken slaap. Van tijd tot tijd vertoonen zich nog zwakke congestien van korten duur."

Een heden middag ontvangen berigt houdt het volgende in:

„Na een goeden nacht te hebben doorgebragt, gevoelt de Koning zich minder afgemat."

ENGELAND.

Het bestuur der Bank van Engeland is nu reeds tot de overtuiging gekomen, dat de verhooging van het disconto, waartoe het in het midden der vorige week overging, niet toereikend zou zijn om haren voorraad specie voor uitputting te bewaren: gisteren heeft het tot eene nieuwe verhooging besloten en het disconto in eens op 7 per cent gebragt.

Hoewel deze maatregel niet onverwacht kwam maar reeds in de beursberigten van jl. Zaturdag voorspeld werd, heeft hij eene nieuwe en aanmerkelijke daling in den prijs der Engelsche staatsschuldbrieven te weeg gebragt.

FRANKRIJK.

Bij een keizerlijk besluit van den 8sten dezer is een nieuw reglement voor het Collège de France vastgesteld. Deze inrigting van hooger onderwijs stond tot nog toe schier geheel onder bestuur der vergadering harer

hoogleeraren; bij het nieuwe reglement wordt zij onder regtstreeksch en onmiddellijk gezag des ministers van onderwijs gesteld. In de ministeriële voordragt, waarop dat besluit genomen is, wordt gezegd dat deze verandering met de pligten en regten des gouvernements strookt, want dat het „in zake van openbaar onderwijs volstrekt noodig is het hoofdbeginsel van des Staats regtstreeksch gezag en werkelijke verantwoordelijkheid te handhaven."

— Een bij het Brusselsche dagblad *le Nord* ontvangen schrijven uit Parijs zegt dat het Fransche gouvernement in den laatsten tijd aan Engeland weder vele blijken van opregte vriendschap gegeven heeft, en aan hetzelve in het vervoer van troepen naar Indie zoo veel mogelijk behulpzaam wenscht te zijn, en dat het heeft aangeboden het Fransche grondgebied voor den doorvoer van Engelsche troepen open te stellen, en ook in Egypte volle vrijheid tot dien doorvoer te verwerven. Het *Journal des Débats* zegt de waarheid van dat berigt te kunnen bevestigen, maar niet te weten of die aanbiedingen in de daad, zoo als de berigtgever van het eerstgenoemde blad verzekert, door Engeland afgewezen zijn.

SPANJE.

Dat het ministerie Narvaez zal aftreden, schijnt vast te staan; maar men weet nog niet, aan welke partij of aan welke mannen het hoog gezag zal overgaan.

Een particuliere brief uit Madrid van den 7den dezer, medegedeeld door de Parijsche dagbladen, zegt: „De opvolgers van het ministerie Narvaez zijn nog niet benoemd, en daaromtrent is, naar het schijnt, nog niets stellig bepaald. Volgens de verzekering van sommigen zouden de heeren Armero en Mon, volgens anderen de heeren Bravo-Murillo en Bertran de Lis de ziel van het nieuwe bewind zijn. De generaal Armero en de heer Bravo-Murillo worden heden te Madrid verwacht; geen van beide is, naar het zeggen zijner vrienden, begeerig naar het hoog gezag. De heer Armero is voorstander van een constitutioneel regeringsstelsel in den geest der staatsregeling van 1845. De heer Bravo Murillo was vroeger gunstig gestemd voor het plan om die staatsregeling in eenen zeer monarchalen geest te wijzigen; maar zijne politieke begrippen hebben, naar gezegd wordt, eenige verandering ondergaan; en het zou niet onmogelijk zijn, dat hij met de heeren Armero en Mon in het kabinet zitting nam. Hij zou zekerlijk in de tegenwoordige Cortes-vergadering door eene sterke meerderheid ondersteund worden.

„Gisteren heeft de Koningin een onderhoud met de voorzitters der twee wetgevende kamers gehad; wat daarin is voorgevallen, is niet bekend."

PORTUGAL.

Volgens berigt uit Lissabon van den 1sten dezer was de aldaar uitgebroken koortsziekte nog toenemende. Eene door den minister van binnenlandsche zaken zamengeroepen commissie van deskundigen had, naar verzekerd werd, verklaard dat er werkelijk verscheiden gevallen van gele koorts voorgekomen waren, maar dat de eigenlijke kenmerken dezer verschrikkelijke ziekte zich niet bij al de koortslijders voordeden.

Een berigt uit Lissabon van den 4den dezer zegt dat in die stad sedert omstreeks drie weken dagelijks gemiddeld 15 tot 18 personen aan de gele koorts stierven, dat de handelszaken er dien ten gevolge nagenoeg stil stonden, en dat de overheden ijverig werkzaam waren om de noodlijdenden te hulp te komen en om alles weg te ruimen wat de verspreiding der besmetting zou kunnen bevorderen.

Hetzelfde berigt zegt dat de ziekte ook tot Oporto en Vigo overgeslagen scheen te zijn.

ITALIE.

Te Carrara, in het hertogdom Modena, zijn den 28sten September jl. wanordelijkheden voorgevallen, waaraan de politieke hartstogten niet vreemd geweest schijnen te zijn; eenige menschen zijn daarbij omgekomen. Dien ten gevolge is die stad, volgens een berigt uit Genua van den 7den dezer, wederom in staat van beleg gesteld en haar garnizoen met 300 man troepen versterkt.

BELGIE.

De voornaamste schilders, beeldhouwers en graveurs van Belgie hebben zich vereenigd om zoo mogelijk te beletten dat hunne kunstwerken nagemaakt, of werken van anderen onder hunnen naam verkocht worden. Eene door hen afgevaardigde commissie, bestaande uit de beroemdste schilders van de Belgische school, heeft zich jl. Zondag te Brussel bij den minister van binnenlandsche zaken vervoegd om de medewerking des gouvernements voor haar doel in te roepen. De minister heeft geantwoord dat daarvoor met wets- en verdragsbepalingen wel iets te doen zou zijn, en dat hij eene commissie tot onderzoek der zaak zou benoemen.

TURKIJE.

Een aan de *Indépendance Belge* gerigt schrijven uit Konstantinopel, van den 2den dezer, zegt dat de Porte steeds met nijpend geldgebrek te worstelen had; naar verzekerd werd, was zij nu laatstelijk tot het besluit gekomen om eene hoeveelheid vlottende schuld ten bedrage van omstreeks honderd vijftig millioen francs te veranderen in vaste schuld, waarop jaarlijks zes per cent rente benevens twee per cent in mindering van het kapitaal betaald zou worden. Verder zegt het aangehaalde schrijven: „De aangelegenheid der Donau-Vorstendommen is voor de Porte een onderwerp van groote bekommering; de Turksche bewindslieden zoeken niet meer te ontveinzen, hoe bezorgd zij zijn wegens de gevaren welke uit die zaak in eene meer of minder verwijderde toekomst voor Turkije kunnen ontstaan. Immers, gesteld ook, hetgeen men nog niet durft hopen, dat de bedenkingen der Porte tegen de unie op het door de mogendheden te houden congres boven drijven, dan nog zullen er in de Vorstendommen kiemen van groote moeijelijkheden voor de toekomst overblijven. Daarvoor is het Turksche gouvernement altijd beducht geweest, en deze bezorgdheid wordt thans levendiger dan ooit.

„De leden der commissie tot regeling der grensscheiding tusschen het Russische en het Turksche grondgebied in Klein Azie zijn hier, te Konstantinopel, terug gekomen. De commissie heeft hare taak volbragt, maar haar arbeid voldoet de Porte niet. Op het terrein zijn door de commissarissen der twee belanghebbende mogendheden tegen verscheiden punten bedenkingen ingebragt: het kabinet van St. Petersburg deelde niet in de inzigten van zijnen commissaris en heeft hem gemagtigd om op zekere punten toe te geven, ten einde de afdoening dezer zaak te bevorderen; doch de Porte kan zich niet met de grenslinie, zoo als zij door de commissie geregeld is, vereenigen, en verlangt daarin veranderingen, die door de commissarissen der overige mogendheden verworpen worden. Dit is waarschijnlijk weder een vraagstuk waarover het Parijsche congres in eene nieuwe bijeenkomst, die niet ver meer af kan zijn, zal hebben te beslissen."

Het volgende is ontleend aan een door den Parijschen *Constitutionnel* medegedeeld schrijven uit Konstantinopel van 30 September jl.

„Er wordt thans tusschen de Porte en het Fransche gezantschap gehandeld over een politiek vraagstuk, waaraan men meer gewigt heeft willen geven dan het werkelijk heeft. Het betreft de zending welke dezer dagen door een Fransch eskader te Tunis vervuld is en welke een gevolg was van de aldaar voorgevallen wanordelijkheden. De Porte meende daarin eene inbreuk te zien op de regten welke de Sultan als opperheer over het regentschap Tunis heeft; maar zij heeft ophelderingen dienaangaande van den Franschen gezant ontvangen en zich kunnen overtuigen dat zij te veel gewigt hechtte aan eene tusschenkomst wier doel in de daad alleen was aan de Europeanen die bescherming te verzekeren, welke hun door den Sultan in de geheele uitgestrektheid van zijn rijk verleend wordt, en welke hun door de overheden van Tunis onthouden werd. Men denkt dat deze zaak geene andere gevolgen zal hebben, en dat de Porte maatregelen zal nemen om voor het vervolg de herhaling van zoo bedroevende voorvallen te beletten. Dat de Engelsche gezant moeite gedaan heeft om bij deze gelegenheid de ligtgeraaktheid van het Turksche gouvernement gaande te maken, wordt hier voor zeker gehouden.

„De Turksche bewindslieden begrijpen dat het noodzakelijk is, de inkomsten der schatkist te vermeerderen en van alle hulpbronnen des lands partij te trekken. Zoo wordt in den ministerraad thans over een plan tot invoering eener grondbelasting beraadslaagd; men weet dat die belasting in Turkije nog niet bestaat."

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 13den October* 1857.

Door het Departement van Kolonien zijn wij in de gelegenheid gesteld tot de mededeeling der navolgende staten:

A. OPGAVE *van de verschillende op* Java, *uit den oogst van* 1857, *reeds afgeleverde en vermoedelijk nog te leveren gouvernements producten, onder ultimo Junij* 1857.

PRODUCTEN.		Reeds ontvangen.	Vermoedelijk nog te ontvangen.		TOTAAL.
Koffij	pikols	308393	578254		886647
Suiker	id.	37417	836983	(1)	874400
Indigo	Amsterd. pd.	393193	288567		681760
Thee.	id.	414434	1258315		1672749
Kaneel	id.	79119	206072	(2)	285191
Cochenille	id.	„	30450	(3)	30450
Peper	id.	„	29500		29500
Tabak	pikols.	„	800	(4)	800

(1) De hoeveelheid welke bovendien ter beschikking van de fabrikanten blijft, bedraagt vermoedelijk 534,663 pikols.

(2) Onder deze cijfers is niet begrepen het uit de residentie Madioen reeds ontvangene, waarvan het bedrag niet is opgegeven.

(3) Als voren, de productie van de residentie Cheribon, waarvan het bedrag niet is opgegeven. Bovendien blijft ter beschikking van de fabrikanten, insgelijks met uitzondering van die in de residentie Cheribon, vermoedelijk eene hoeveelheid van 42,000 Amst. ponden.

(4) De vermoedelijke hoeveelheid, welke bovendien ter beschikking blijft van de fabrikanten (met uitzondering van die in de residentien Rembang en Soerabaija, waarvan het cijfer nog niet opgegeven is) bedraagt 3000 pikols.

B. OPGAVE *der producten voor particuliere rekening op* Java *geleverd uit den oogst van* 1857, *onder ultimo Junij* 1857.

PRODUCTEN.		Reeds ontvangen.	Vermoedelijk nog te ontvangen.		TOTAAL.
Koffij	pikols	46650	41528	(1)	88178
Suiker	id.	97829	148172	(2)	246001
Indigo	Amsterd. ponden	213000	221000		434000
Cochenille	id.	1000	61750	(3)	62750
Tabak	pikols	„	12756	(4)	12756

(1) Onder deze cijfers is niet begrepen het vermoedelijk nog te ontvangene uit de residentie Soerakarta, waarvan geene opgave is ontvangen.

(2) Als voren,
a. de vermoedelijk nog te ontvangen hoeveelheid uit de residentie Soerakarta;
b. de productie van de residentien Madioen en Kedirie;
c. de hoeveelheid, welke volgens staat A ter beschikking van de fabrikanten blijft.

(3) De vermoedelijke hoeveelheid, volgens staat A ter beschikking van fabrikanten blijvende, is onder de hier vermelde cijfers begrepen.

(4) Onder deze cijfers is niet begrepen de productie van de residentie Soerakarta, waaromtrent geene opgave is ontvangen, maar wel de hoeveelheid welke volgens staat A ter beschikking van de fabrikanten blijft.

Nader verslag omtrent den oogst in Zeeland.

De vrees dat de buitengewone droogte en hitte, welke gedurende een groot gedeelte des zomers hebben geheerscht, een nadeeligen invloed op de verschillende gewassen zouden hebben uitgeoefend, is bij de inzameling, welke bij het gunstigste weder plaats had en buitengewoon vroeg was afgeloopen, gelukkig gebleken allezins overdreven te zijn. De hoe-

veelheid van het ingezamelde toch gaat de verwachting meestal ver te boven, terwijl de hoedanigheid van vele gewassen niets te wenschen laat.

Zulks is vooral met het hoofdvoortbrengsel van dit gewest, de *tarwe*, het geval. — In den gewonen herfsttijd uitgezaaid, had zij van de winterkoude niets te lijden, en kwam, ofschoon door de nachtvorsten in het voorjaar nog al gedund, over het algemeen goed op. Het stroo bleef kort. De korrel daarentegen is zwaar, blank en meelrijk. — Op eenige plaatsen in het voormalig vierde district en in het eiland Tholen deden zich sporen van brandkoren zien.

De opbrengst kan gemiddeld op 25 tot 28 mud per bunder gerekend worden.

De *rogge* leverde insgelijks slechts kort stroo op. De korrel is echter van zeer goede hoedanigheid, wigtig en blank, niettegenstaande ook deze vrucht door de koude in het voorjaar heeft geleden.

De gemiddelde opbrengst wordt op 25 mud per bunder geschat.

De *wintergarst* is van goede hoedanigheid. Deze vrucht was middelmatig van stroo, doch zwaar en blank van graan. De *zomergarst* is minder gunstig uitgevallen. De opbrengst wordt verschillend opgegeven. Men schijnt ze gemiddeld op 38 mud voor de *wintergarst*, en op 34 mud voor de *zomergarst* per bunder te kunnen stellen.

De *haver* schijnt van alle vruchten het meeste door de droogte te hebben geleden. Evenwel is zij goed van hoedanigheid, de korrel is zwaar en blank. Het stroo bleef kort. De opbrengst wordt van 32 tot 40 mud per bunder opgegeven.

Het *koolzaad*, dat den winter gelukkig doorkwam, doch in het voorjaar veel leed door de nachtvorsten, gaf hier en daar reden tot tevredenheid. Meerendeels bleef het echter beneden het middelmatige en is weinig olierijk. Op Noordbeveland werd het door den zoogenaamden glanskever en op Schouwen door de zwarte vlieg en andere insecten zeer geteisterd. Men stelt de opbrengst dooreen op 18 tot 24 mud per bunder.

De *paarden-* en *duivenboonen* leden veel door de hitte. Zij bleven kort van stroo en klein van stuk. De middelbare opbrengst kan op niet meer dan op 18 mud per bunder worden gesteld.

De witte of gele, en ook de groene en graauwe *erwten* kwamen meestal te vroeg tot rijpheid en bleven daardoor klein van stuk. Op Walcheren en Noordbeveland werden zij nog al in sterke mate door luis aangetast. Men schat de opbrengst op 20 tot 25 mud per bunder.

De gewone ziekte deed zich al vroeg in de *aardappelen* zien; zij bepaalde zich schier uitsluitend tot het loof en slechts op enkele plaatsen meende men daarvan sporen ook aan den knol te ontdekken. Niettemin werkte het vroeg versterven van het loof nadeelig op de vrucht, zoodat deze klein van stuk bleef. Zij wordt echter over het algemeen gezegd goed van smaak te zijn. De opbrengst schijnt gemiddeld op 150 mud per bunder te kunnen worden geschat.

De *graslanden* waren tot in Junij in voldoenden staat; later ondervonden zij den nadeeligen invloed der droogte en hitte. De hoeveelheid van het ingezamelde hooi zal dan ook niet boven het middelmatige zijn. De *weilanden* leverden in den nazomer weinig voedsel voor het vee op en waren tegen het einde van Augustus op vele plaatsen geheel verdord. Hier en daar moest men tot stalvoedering van het vee overgaan; door den sedert gevallen regen is de toestand der weilanden echter eenigzins verbeterd.

De *klavers* vielen, wat de eerste snede betreft, goed uit. De tweede snede had, mede ten gevolge der droogte, veel minder gunstige uitkomsten. Ook de *wortelgewassen* tierden niet goed. De opbrengst daarvan zal dan ook het middelmatige niet bereiken.

Het *vee* liet, wat zijne gezondheid aangaat, gedurende geheel het afgeloopen gedeelte des jaars, niets te wenschen. Onder de *varkens* werden op enkele plaatsen wederom sporen van de reeds vroeger waargenomen ziekte ontdekt.

De schaarschheid van voedsel en ook van goed drinkwater werkte nadeelig op het vette en vooral op het melkvee, zoodat het laatste weinig zuivel afwierp. Dit werd door de hooge prijzen van dit artikel meerendeels vergoed.

De vrees dat het gebruik van slecht drinkwater ziekten onder het vee ten gevolge zou hebben, heeft zich tot nog toe niet verwezenlijkt.

Over het algemeen kunnen de uitkomsten van den jongsten oogst voor den landman als zeer gunstig worden beschouwd, daar, bij eene meestal voldoende inzameling, voor bijna alle voortbrengselen van den grond bij voortduring hooge prijzen zijn te bedingen.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden:

1°. vel 14 en 15 van het BIJBLAD II, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer van den 12den dezer:

2°. vel 11 der *Bijlagen* van het genoemde BIJBLAD, het vervolg behelzende van de ontwerpen van wet uitmakende de Begrooting van Staatsuitgaven voor 1858, met daarbij behoorende memorien van toelichting; alsmede vel 15 en 16 dierzelfde *Bijlagen*, inhoudende: *a.* drie Koninklijke boodschappen ten geleide van op nieuw ingediende wetsvoordragten, als: 1. tot herziening der wet op het personeel; 2. op het regt van successie en overgang (met eene nota van drukfeilen en misstellingen); 3. tot wijziging der regten op den in- en uitvoer van visch; *b.* het Eindverslag der Commissie van Rapporteurs voor het laatstgenoemde wets-ontwerp; *c.* Missives ten geleide: 1. van de tusschen Nederland en Turkije geslotene overeenkomst omtrent de toelating van consulaire agenten in de overzeesche bezittingen; 2. van een vijftal Rekeningen wegens bijzondere Rijksfondsen; *d.* het Verslag der Commissie van Rapporteurs omtrent het voorstel van den heer Dullert tot herziening van art. 132 van het Reglement van Orde der Kamer; *e.* Missive ter beantwoording van het verslag der Commissie betrekkelijk de opgaven wegens den verkoop van domeinen, domaniale tienden enz. over 1856; *f.* Nota van Inlichtingen (met geleidende missive en bijlage) omtrent het adres van den drukker en uitgever van »*l'Écho Universel*";

en 3°. vel 8 van het *Alphabetisch Register* op het BIJBLAD, jaargang 1856—1857.

De Hoofdbestuurder van het Museum Meermanno-Westreenianum brengt ter kennis van het Publiek, dat de herstellingen aan het gebouw van genoemd Museum afgeloopen zijnde, die inrigting, te beginnen van Donderdag den 15den October aanstaande, weder zal toegankelijk zijn.

Hij brengt daarbij in herinnering, dat, volgens de bepalingen van den Erflater, de verzamelingen ten gebruike dienen bij wijze van bezigtiging, lezing, doorbladering en raadpleging, doch nimmer van uitleening, en altijd in tegenwoordigheid van een der beambten, den eersten en derden Donderdag van elke maand, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 4 ure, voor hen, die voorzien zullen zijn van een biljet van toegang, verkrijgbaar des daags te voren, bij hem Hoofdbestuurder (aan de Koninklijke Bibliotheek).

De Hoofdbestuurder voornoemd,
J. W. HOLTROP.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De gewone Audientie van den Minister van Marine zal op Vrijdag aanstaande, den 16den dezer, geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 12den October 1857.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Rijkstelegraaph.

OPENBARE VERKOOPING.

Op Maandag, den 19den October 1857, des voormiddags ten 11 ure, zullen, onder nadere goedkeuring, door den Opzigter van den Waterstaat J. C. J. Huijsers, te Breda, aan het tolhuis n°. 7, buiten de Bosschepoort aldaar, in het openbaar worden verkocht:

Zes honderd acht en tachtig stuks buiten dienst gestelde Telegraaphpalen, benevens vijf en dertig Schoren, vier en dertig Steekpalen en zes en twintig Ankerhouten.

De verkooping geschiedt bij opbod, volgens Art. 2 der voorwaarden.

De voorwaarden van verkooping liggen ter lezing op de plaatsen waar gewoonlijk de bestekken van Rijks-Waterstaatswerken in de provincie Noordbrabant ter lezing worden gelegd.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat in Noordbrabant en den Opzigter J. C. J. Huijsers, te Breda.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Provincie *Gelderland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 16den October 1857, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Arnhem, worden Aanbesteed:

het leveren en verwerken van verbrijzelde Keijen en Bergleem op den weg der eerste klasse n°. 2, van de Vestingwerken te Nijmegen tot aan de Limburgsche grenzen bij den Heumenschen Molen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland, te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur H. F. Fijnje en bij den Ingenieur J. A. A. Waldorp, te Arnhem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Provincie *Groningen.*

AANBESTEDINGEN.

Op Vrijdag den 30sten October 1857, des voormiddags ten 11 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Groningen, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 1ste district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Groningen, worden Aanbesteed:

1°. het onderhouden van den Rijks-watermolen, staande aan de rivier de Binnen-Aa, bij de Nieuweschans, met de daarbij behoorende werken van 1 Januarij 1858 tot ultimo December 1860;

2°. het onderhouden van en het doen van eenige vernieuwingen aan de Zeesluis de Statenzijl en aanhooren nabij de Nieuwe Schans van 1°. Januarij 1858 tot ultimo December 1860.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Groningen, te Groningen en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 7den dag voor de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur C. Brunings, en bij den Ingenieur A. L. de Bruijn Kops, beiden te Groningen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Hertogdom *Limburg.*

AANBESTEDING.

Op Maandag den 26sten October 1857, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 7de district, en van den Ingenieur en Chef-directeur van de Belgische Provincie Limburg, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Maastricht, worden Aanbesteed:

het maken eener Oevervoorziening langs den regter oever der rivier de Maas in het gehucht Visscherweerd (gemeente Roosteren), behoorende tot de werken tot verbetering van het vaarwater op het grensscheidend gedeelte dezer rivier.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Limburg, te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Maastricht, en bij den Ingenieur van Opstall.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** De Minister van Finantien, door den Koning bij besluit van 26 Junij 1856, n°. 87, gemagtigd om naar aanleiding van het verzoekschrift door *Eva Boonacker*, weduwe *Brugt Jantjes*, wonende in de Rijp (provincie Noordholland), doch ten deze domicilie kiezende bij mr. *Willem Boonacker*, Advocaat te Amsterdam, aan den Koning ingediend, over te gaan tot de oproepingen voorgeschreven in art. 3 der wet van 30 Mei 1847 (*Staatsblad* n°. 26),

Brengt bij deze voor de *derde* maal ter kennis van het algemeen dat naar luid van bovengemeld, met bewijsstukken gestaafd verzoekschrift twee certificaten nationale schuld, rentende 3 ten honderd, uitgegeven door het administratie-kantoor van de Weduwe H. F. Tjeenk c. s., onder de nommeros 7749 en 7770, terwijl de talons ter verkrijging van nieuwe couponbladen in Maart 1855 naar Amsterdam waren opgezonden, niet opgeborgen en weggesloten zijn, en dien ten gevolge in onwetendheid en achteloosheid tot scheurpapier zijn gebruikt, en dat voor het verlies van beide certificaten door de verzoekster wordt verlangd tegemoetkoming op den voet der wetten van 30 Mei 1847 (*Staatsblad* n°. 26) en 2 Mei 1851 (*Staatsblad*, n°. 26); wordende mitsdien ieder die beweren mogt eenig met de inwilliging van dat verlangen strijdig belang te hebben, bij vernieuwing opgeroepen om, op de wijze in Art. 4 van de eerste der beide wetten aangewezen, zijne regten te doen gelden.

's Gravenhage, den 10den October 1857.

De Minister voornoemd,
VROLIK.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, volgens officiele mededeeling, op den 1sten October aanstaande zal ontstoken worden een licht in den nieuw gebouwden lichttoren op *Kaap St. Sebastiaan*, in de provincie *Catalonie*, Koningrijk *Spanje*.

's Gravenhage, den 18den September 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

*** De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, in verband met de werkzaamheden tot het verhoogen van den Lichttoren op het Westerhavenhoofd te Hellevoetsluis, het daarin geplaatste licht op den achtsten October aanstaande zal worden gebluscht en tijdelijk worden vervangen door een eenvoudig lamplicht, dat, eenige ellen lager aangehangen, voor het bevaren van het Noorder Pampus van weinig of geen nut, doch, als havenlicht, zeer voldoende zijn zal.

's Gravenhage, den 2den October 1857.

De Minister van Marine,
J. S. LOTSIJ.

*** De Minister van Marine, van voornemen zijnde op den 19den October aanstaande, onder zijne nadere goedkeuring, te doen Aanbesteden de levering van:

4000 Kan Jenever met accijns,
2000 » idem zonder accijns,
1200 Pond Koffij en
1500 » Suiker,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden:

dat de biljetten van inschrijving vóór of op den 19den dezer, des voormiddags vóór twaalf ure, vrachtvrij aan het Departement van Marine te 's Gravenhage zullen behooren te zijn bezorgd, en moeten bevatten de prijzen, in schrijfletters, waarvoor de gegadigden genegen zijn voornoemde leveringen op de bij de Bestekken van Aanbesteding omschreven voorwaarden, per 100 kan of 100 pond, aan te nemen;

dat daarbij tevens zullen moeten worden opgegeven de namen en voornamen, alsmede de woonplaatsen der Inschrijvers en hunne Borgen;

dat de voorzegde biljetten op gezegeld papier zullen moeten zijn geschreven, geene bijcondities bevatten, noch daarop doorhalingen of schriftdelging gedaan;

dat diegene, welke niet dienovereenkomstig bevonden worden, niet ter mededinging toegelaten, maar ter zijde zullen gelegd worden;

voorts dat de Bestekken, waarop de voormelde Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af, dagelijks, Zondagen uitgezonderd, van tien ure des morgens tot twee ure des namiddags, voor de gegadigden zullen ter lezing liggen: ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, aan de Bureaux van de Directien der Marine te Amsterdam en te Vlissingen, alsmede ter Griffien van Heeren Commissarissen des Konings in de provincien Gelderland en Noordbrabant en het Hertogdom Limburg; en dat de Monsters, overeenkomstig welke de Koffij en Suiker moeten geleverd worden, ter bezigtiging zullen liggen aan het Departement van Marine te 's Gravenhage, en bij de Directie der Marine te Amsterdam.

Aan het Magazijn van Levensmiddelen aldaar zal mede ter bezigtiging voorhanden zijn het vaatwerk waarin de levensmiddelen moeten geleverd worden, voor zoover van dat vaatwerk modellen bestaan.

's Gravenhage, den 9den October 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** De Minister van Oorlog

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, op Woensdag den 28sten dezer, door de respectieve plaatselijke of garnizoenskommandanten, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, tot de Aanbesteding der Leverantie van het Munitiebrood zal worden overgegaan, zoowel ten behoeve der troepen, welke gedurende het jaar 1858 in de hierna gemelde plaatsen garnizoen zullen houden, als voor de Garnizoens-infirmerien, aldaar reeds bestaande, of nader gevestigd [illegible] worden, te weten:

te Assen, op het fort Bath, te Brielle, Breskens en op het fort Frederik-Hendrik te Dordrecht, Doesburg, Delfzijl, Geertruidenberg, Gouda, Harlingen, den Helder, Harderwijk, Heusden, Hellevoetsluis, Medemblik, Middelburg en op het fort Rammekens, Naarden, Neuzen, Philippine, Sluis, Venlo, Vere, Willemstad, Woerden en in de Wierickerschans Zutphen, en Zwolle.

Noodigt mitsdien allen, die daarin Gading mogten hebben, uit om opgemelde leverantie in te schrijven; met informatie, dat de voorwaarden, waarop die Aanbesteding zal worden gedaan, van den 12den dezer, even als zulks in vorige jaren is geschied, in de bureaux der gemelde militaire autoriteiten ter lezing zullen liggen; wordende de inschrijvers hierbij ten overvloede verwittigd, dat zij tot aan de toewijzing der leverantie aan hunne inschrijvingen zullen gehouden zijn, zonder die om eenige reden te mogen terugnemen of wijzigen.

's Gravenhage, den 3den October 1857.

B^on^. FORSTNER VAN DAMBENOY.

*** Het Collegie van Regenten over de Gevangenissen te Tiel zal, op Dingsdag den 3den November 1857, des middags ten 12 ure, op het Raadhuis aldaar, onder nadere goedkeuring, in het openbaar Aanbesteden:

het Onderhoud der Gevangenen in het Huis van Arrest te Tiel, gedurende het jaar 1858, volgens de voorwaarden, welke bij den Cipier van laatstgemeld huis ter lezing liggen.

Tiel, 7 October 1857.

Het Collegie voornoemd,
H. VAN WESSEM *Az.*, *Vice-President.*
J. RINK, *Secretaris.*

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** De Burgemeester van Goedereede roept bij deze, ter voldoening aan art. 555 van het Wetboek van Koophandel, *voor de vierde maal* elk en een iegelijk die vermeenen mogt ter reclame geregtigd te zijn op een Anker, gemerkt: 14—3—6 *porter pateni* 2589, met ruim een zeventig el Ketting, in het zeegat gevischt en aldaar aangebragt, om zich ten spoedigste, onder overlegging der vereischte bewijzen, franco te adresseren aan

den Burgemeester voornoemd,
GOEKOOP *Dz.*

BESTEDING.

Op Dingsdag den 20sten October 1857, des middags ten 12 ure, zal, op het Raadhuis te Culenborg, zal door den Dijkstoel van het Polderdistrict aldaar worden Herbesteed:

het verdiepen en verbreeden van den Culenborgschen Vliet, van de Sonsbrug tot in de Waai van het Arkelsche Heerenhuis, in drie perceelen en in massa,

welk werk den 6den October was Besteed, doch niet gegund.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Acte, den 10den October 1857 voor den te Noordwijk gevestigden Notaris mr. *C. C. van der Schalk* verleden, is tusschen Mejuffrouw *Clasina van der Gaag*, eerder Weduwe van den heer *Z. Hoek*, thans gehuwd met den heer *Hendrik Coenraad Kinker*, den Vischhandel uitoefenende, wonende te Noordwijk-Binnen, en de heeren *Dirk Hoek*, *Jacob Hoek* en *Willem Hoek*, de drie laatstgenoemden zonder beroep, en mede te Noordwijk-Binnen woonachtig, aangegaan eene Vennootschap tot het drijven van Handel in Verschen, Gedroogden en Gezouten Visch, alsmede in Boter en Kaas, onder de Firma van *de Wed. Z. Hoek en Zoonen*, welke Vennootschap zal gevestigd zijn zoo te Noordwijk-Binnen als te Rotterdam, terwijl dezelve is aangegaan voor een onbepaalden tijd, gerekend aanvang genomen te hebben met den 1sten October 1857 en bij niet-opzegging voor den 1sten April van ieder jaar, geacht wordende telkens voor een jaar verlengd te zijn, en voorts onder bepaling dat ieder der Vennooten de teekening der Firma hebben zal, maar dat geene geldleeningen, borgsprekingen of dergelijke verbindtenissen ten laste der Vennootschap kunnen worden aangegaan, dan onder de particuliere Handteekening der vier Vennooten.

*** De bekende en onbekende Crediteuren van den onder beneficie van Inventaris aanvaarden Boedel van wijlen den heer *W. N. van der Sluis* Az., worden Opgeroepen om te compareren op Maandag den 16den November 1857, des middags tusschen 12 en 2 ure, ten Kantore van den Notaris *Bruno Tideman*, op de Keizersgracht over de Westerkerk te Amsterdam, als wanneer Rekening en Verantwoording van den Boedel zal worden gedaan.

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN,

Amsterdam, DINGSDAG 13 OCTOBER 1857.

	pCt			
NEDERL. W. Sch.	2 1/2	60 7/8	61 3/4	61 1/4
Dito dito	3	72 1/8	73	72 1/4
Dito dito	4	93	95 5/8	93 1/2
Syndikaat	3 1/2	—	—	—
Handel-maatsch.	4 1/2	145	147	147
BELGIE. Bij *Rothschild*	2 1/2	—	—	—
RUSL. Bij *Hope en C°.* 1798 en 1816	5	102	102 3/4	102
Dito 1828-1829	5	102	—	—
Dito 1840	4	83 7/8	—	—
Stieglitz	4	83 5/8	—	—
Dito 1854	5	98 1/4	—	—
Dito 1855	5	96 7/8	98 1/4	96 7/8
Engelsche	4 1/2	—	—	—

	pCt.			
SPANJE. Nieuwe 3°/° thans	1 1/4	24	24 3/8	24 1/4
Buitenlandsche	3	39 1/4	—	[illegible]
Binnenlandsche	3	34	35 1/2	[illegible]
PORTUG. Te Lond.	3	41	42	[illegible]
OOSTENR. Metall. 1816-1852	5	69 3/4	70 1/4	70
Dito Zilv. Nation.	5	71 3/4	72 1/4	[illegible]
Dito Zilver 1849-1854	5	81 1/2	82 1/4	81 3/4
Dito 1847-1852	2 1/2	36 1/8	36 1/2	36 1/4
BRAZ. Lond. 1824	5	—	—	—
MEXICO Londen	3	—	—	—
GRENADA id.	2 3/4	—	—	—
VENEZUELA id.	4	—	—	—

Londen, HEDEN.

Consols . . . . 3 pCt. 87 1/2 à —

Parijs, HEDEN.

Fransche rente . . . 3 pCt. — à —

Weenen, HEDEN.

Metalliek . . . . 5 pCt. — [illegible]

Nationale . . . . 5 — [illegible]

Wissel Londen . . . [illegible]

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.